

PALLIATIVT UTVECKLINGSCENTRUM
LUNDS UNIVERSITET | REGION SKÅNE
THE INSTITUTE FOR PALLIATIVE CARE

Hemsida » | Skicka till en vän » | Avprenumerera »

Hur bemöter jag allvarligt sjuka patienters känslomässiga reaktioner?

På kursen *De nödvändiga samtalen för sjuksköterskor, undersköterskor och paramedicinare* den 10-11 september 2019 får du praktisk samtalsträning och feedback som kan hjälpa dig att läsa av och möta patienters och närståendes känslomässiga reaktioner och önskemål om bemötande. Träningen sker i strukturerade former i mindre grupper med var sin handledare och skådespelare som simulerade patienter. Kursintyg utfärdas. Anmäl dig redan nu innan kursen blir fullbokad. Vi har ett fåtal platser kvar. Läs mer och anmäl dig [här](#).

"Det går att dö på ett bra sätt"

"Palliativ vård handlar om att hjälpa människor att leva den sista tiden med så hög livskvalitet som möjligt. Så säger Birgit Rasmussen, professor i palliativ omvårdnad vid Palliativt Utvecklingscentrum, Region Skåne och Lunds universitet, som även berättar om en svårt sjuk patient som var intresserad av fåglar. Varje morgon antecknade han vilka fåglar som kom på besök till ett fågelbord som personalen hade satt upp utanför hans fönster. Det blev till en ritual, en stund att längta till varje morgon. "Det handlar om helhetsvård, ett förhållningssätt att se till hela människan, inte bara de fysiska behoven utan även de sociala och existentiella/andliga behoven. Och i det ingår också att ta hand om de

närstående", berättar Birgit. Läs hela artikeln i [Vetenskap & Hälsa](#).

Internationellt kunskapsutbyte på EAPC

Medarbetare från Palliativt Utvecklingscentrum (PC) har deltagit på European Association of Palliative Care's stora konferens "Global palliative care - shaping the future" i Berlin 23-25 maj. Bland 3000 delegater, oräkneliga postrar, många parallella sessioner och ett otal spännande samtal mellan nya och gamla kollegor och vänner utbyttes mycket kunskap och nya idéer väcktes. Från PC deltog post. doc. Ingela Beck, post. doc. Christel Hedman, post. doc. Maria Schelin, och AT-läkare Åsa Klint. Både Ingela och Christel hade posterpresentationer, Ingela hade studerat patienters erfarenhet av IPOs och Christel hade utarbetat en checklista för läkares utbildning i palliativ vård. Åsa hade en muntlig presentation om olindrad smärta bland döende patienter, vilken möttes av stort intresse, och tillsammans hade vi från PC en poster om användandet och spridningen av NVP. Läs mer om konferensen [här](#).

Varför prata om döden?

Palliativt Utvecklingscentrums folkhälsoprojekt "Dödsviktiga frågor" eller "Death Ed" uppmuntrar och inspirerar människor att prata mer om döden och döendet. Projektet öppnar upp nya mötesplatser som förenar professionella inom vården, volontärer, religiösa samfund, olika akademiska och samhällsinstitutioner, och medborgare i samtal om död, döendet, och sorg. Vår medarbetare, projektkoordinator Jamie Woodworth, organiserar bland annat kaféträffar och workshops där människor kan prata om döden, se på filmer och lyssna på föreläsare som talar om döden och döendet. Läs mer om projektet och håll utskik efter höstens events på vår hemsida palluc.se eller på Death Ed's egen hemsida .

"Det ger bra mening att prata om jobbiga saker..."

Så här tycker deltagare om våra "Death Ed" dödskaféer och workshops:

- "Jag läste lite om dödskaféer för några dagar sedan. Det är en super bra idé. Det ger bra mening att prata om jobbiga saker som man inte lätt kan ta på en fest eller middag".
- "Givande, det var givande och intressant. Det är viktiga samtal. Och bra med olika personer som ger tips: så här gör vi, så här gör jag. Det här kan man tänka på".
- "Det var en väldigt positiv upplevelse med övningar och att sitta i gruppen. Det var mycket mer lärorikt än en föreläsning. Det var aktivt".
- "Det är ett fantastiskt tillfälle att träffa andra människor, höra deras erfarenheter, tankar, känslor och funderingar på döden".

Rehabutbildning öppen för anmälan!

Vår årliga Rehabutbildning "Rehabilitering och stöd i allmän palliativ vård" är öppen för anmälan för dig som arbetar i kommun, primärvård och akutsjukvård. Utbildningen hålls den 21 oktober 2019 i Lund. Under denna utbildningsdag berättar arbetsterapeut, dietist, fysioterapeut och kurator i specialiserad palliativ vård om de möjligheter och svårigheter som uppstår i mötet med de svårast sjuka och deras närstående. Deltagarna får verktyg, praktiska råd och en övergripande orientering i rehabiliteringsprocessens moment och aktörer. Kursintyg utfärdas. Läs mer och anmäl dig här.

Ett multiprofessionellt samarbete

Palliativt Utvecklingscentrum har pratat med fysioterapeut Ingela IM Andersson som arbetar på Avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) i Ängelholm och som är delaktig i planeringen av vår Rehabutbildning. Vi frågade henne varför undervisningsteamet på Rehabutbildningen består av arbetsterapeuter, dietister, fysioterapeuter och kurator och vilka ämnen som tas upp på utbildningsdagen? "Ett multiprofessionellt samarbete är en av de fyra hörnstenar en god palliativ vård utgår från. På Rehabutbildningen den 21 oktober 2019 vill vi fokusera på de paramedicinska insatserna - problem och möjligheter - som finns i

vården av de svårast sjuka. Vi varvar praktiska frågor med teoretiska perspektiv och diskuterar vilka rehabiliterande insatser som kan erbjudas när sjukdom inte längre är botbar. Det är viktigt att se och stärka individens resurser och vara lyhörd för vad som är viktigt för just denna människa".

Det är viktigt med engagerade medarbetare!

Palliativt Utvecklingscentrum (PC) har intervjuat Cecilia Linde, medicinskt ansvarig sjuksköterska och kvalitetsutvecklare hälso- och sjukvård på Omvårdsförvaltningen i Solna Stad angående deras erfarenheter av användningen av NVP (Nationell Vårdplan för Palliativ vård). Sedan 2015 har 9 verksamheter i Solna Stad använt NVP. "Användningen av NVP har gett oss en tydligare struktur i arbetet och en större medvetenhet om palliativa vårdbehov. Det vi kan mäta är exempelvis att smärtskattning och munhälsan bedöms mer nu än tidigare. NVP ger också stöd i att upptäcka palliativa vårdbehov i ett tidigt skede. Vid införandet och i det fortlöpande arbetet med NVP krävs engagerade medarbetare som utbildar varandra och skapar kontinuitet, chefer som stödjer arbetet samt uppföljning av verksamheternas arbete med NVP. Vi satsar också på palliativa ombud som kan föra kunskapen kring det palliativa förhållningssättet vidare till sina kollegor".

Palliativ årskonferens i Bergen

ERANet-LAC CODE projektet "International Care of the Dying Evaluation (CODE): quality of care for cancer patients as perceived by bereaved relatives" bjuder in till årskonferens i Bergen, Norge den 6-7 november 2019. Vårdar för konferensen är Universitetet i Bergen, "Regional Centre of Excellence for Palliative Care", Västra Norge och "The International Collaborative for Best Care for the Dying Person". Läs mer här.

INSTITUTET FÖR
HÄLSA OCH VÄLFÄRD

I Finland förstår man att även sorg kan påverka smärtan

Institutet för Hälsa och Välfärd i Finland har deltagit i ett internationellt projekt (PACE), där man undersökte vårdpersonalens kunskaper i palliativ vård i sex europeiska länder: Belgien,

England, Holland, Italien, Finland och Polen. Man utredde vårdarnas grundläggande kunskaper om palliativ vård av äldre genom påståenden om smärta och näring. Finland placerade sig på genomsnittlig nivå vid jämförelse av de grundläggande kunskaperna om palliativ vård men vårdpersonalen i Finland utmärkte sig genom att de var bättre än sina utländska kollegor på att identifiera hur psykiska faktorer påverkar smärta. "Ensamhet, sorg eller ångest kan påverka den fysiska smärtan. Vårdpersonalen i Finland förstår detta", säger PACE-projektets forskningssamordnare Suvi Leppäaho. Läs mer här.

Hur balanserar jag ärlighet och hopp?

Att ge svåra besked och föra samtal med patienter och deras närstående är en viktig uppgift för alla läkare. På kursen *De nödvändiga samtalen för läkare* den 24-25 september 2019 ägnas tid åt strukturerad samtalsträning och feedback. Kursen är på två heldagar efter varandra och består av de fyra kursmodulerna: En bra start, Svåra besked, Övergången till livets slutskede/brytpunktssamtal samt Samtal om döden. Kursens målgrupp är specialister och ST-läkare med behov av samtalsträning. Kursen är Lipuscertifierad, kursnummer 20150194, och uppfyller kurskrav enligt SOSFS 2015:8 för hela delmål b1 samt för

momentet respektfullt bemötande inom delmål a2 och momentet genomföra brytpunktsamtal inom delmål b5. Kursintyg utfärdas. Läs mer och anmäl dig här.

ASIH för barn

Nyligen publicerad forskning visar att avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) kan utgöra ett komplement till sjukhusbaserad vård för barn med olika diagnoser och att det finns en hög grad av tillfredsställelse med vård i hemmet hos både föräldrar och barn. Bakom artikeln "Accessibility, utilisation and acceptability of a county-based home care service for sick children in Sweden" står Charlotte Castor, barnsjuksköterska och doktorand på Institutionen för hälsovetenskaper på Lunds universitet med handledare. Vi frågade Charlotte vad forskningsresultaten visar:

"Resultaten visar att det går att ge barn vård i hemmet men att det är få barn och barn med vitt

skilda vårdbehov som remitteras för ASIH. Vi fann också en ojämlikhet i förhållande till vilka barn som remitteras och erbjuds vård i olika delar av Skåne. Resultaten hjälper oss att se vikten av aktivt samverkansarbete mellan barnsjukvård och Palliativ vård och ASIH för att erbjuda jämlik vård till sjuka barn, såväl i Skåne som andra delar av världen". Läs mer här. /Bild från bildbyrå Scandinarv, fotograf 360You Photography.

Konferens *Integration of Care - internationellt kunskapsutbyte*

Medarbetare från Palliativt Utvecklingscentrum, tf. verksamhetschef Saerun Jonsdottir och post.doc. Marlene Malmström, har deltagit på konferensen som hölls den 11-13 juni 2019 på Aalborg University Hospital i Danmark. Konferensen är arrangerad av ILC som är en medlemsstyrd organisation, grundad 2008 i syfte att föra samman vårdpersonal, akademiker och ledare inom omvårdnad för att öka standarden på hälso- och sjukvården globalt. På konferensen deltog även professor Alison Kitson från College of Nursing and Health Sciences på Flinders University South Australia. Alison Kitson är en internationellt erkänd professor och forskare inom omvårdnad och hon är en betydelsefull

samarbetspartner för Palliativt Utvecklingscentrum. Sverige, Australien och New Zealand deltar i ett samarbetsprojekt om att utveckla en arbetsdefinition för Fundamental Care (grundläggande vård) och en lista över aktiviteter som utgör sådan vård. Fundamentals Care handlar om åtgärder från sjuksköterskans sida som respekterar och fokuserar på en persons grundläggande behov för att säkerställa deras fysiska och psykosociala välbefinnande. Dessa behov tillgodoses genom att utveckla ett positivt och tillförlitligt förhållande med den vårdade personen och deras närstående. På bilden ses från vänster tf. verksamhetschef Saerun Jonsdottir och post.doc. Marlene Malmström. Läs mer om konferensen här.

Anmäl dig till NVP nätverksträff!

Nu är det äntligen snart dags för en ny nätverksträff för NVP-användare. Nätverksträffen är den 23 september 2019 i Lund. Syftet med dagen är att vi träffas och utbyter tankar och erfarenheter kring NVP (Nationell Vårdplan för Palliativ Vård) och hur vi tillsammans kan göra NVP ännu bättre. Vi hoppas också att dagen ger oss inspiration att fortsätta vår strävan att förbättra vården för människor med palliativa vårdbehov oavsett diagnos eller vår vården bedrivs. Läs mer och anmäl dig här.

Följ oss på Facebook!

Palliativt Utvecklingscentrum finns på Facebook. Vi kommer att sprida information om det som är aktuellt hos oss och i vår omvärld. Du kan ge återkoppling till oss på vår sida och delta i dialog med kollegor som följer oss.

För alla NVP användare finns en sluten grupp på Facebook. Du som är registrerad användare av NVP kan begära att bli medlem i gruppen.

Palliativt Utvecklingscentrum
Medicon Village, Hus 404B, 223 81 Lund

Tel. 070-1700908, E-post: palliativtutvecklingscentrum.kryh@skane.se